

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS VILNIAUS IR ALYTAUS APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, tel. (8 5) 261 73 66, faks. (8 5) 261 73 66, el. p. info@vaistaiga.lt
Atstovo duomenys: Gedimino pr. 60, LT-01110, Vilnius (8 5) 2617366, faks. (8 5) 261 73 66, el. p. vilnius@vaistaiga.lt
Naujoji g. 2, LT tel. (8 315) 71862, faks. (8 315) 71863, el. p. alytus@vaistaiga.lt

---

Alytaus miesto savivaldybės tarybai

TEIKIMAS

DĖL ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2011-12-28 SPRENDIMO NR. T-306 „DĖL PRIĖMIMO Į ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS BENDROJO UGDYMO MOKYKLAS TVARKOS APRAŠO TVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2020 m. vasario 7 d. Nr.(5.1.)-TR1-1

Alytus

Alytaus miesto savivaldybės taryba 2011-12-28 sprendimo T-306 „Dėl Priėmimo į Alytaus miesto bendrojo ugdymo mokyklas tvarkos aprašo patvirtino“ (toliau – Sprendimas Nr. T-306) 1 punktu patvirtino Priėmimo į Alytaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas tvarkos aprašą (toliau - Aprašas), kurį pakeitė išdėstydamą naują redakciją Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2019-12-18 sprendimu Nr. T-404 „Dėl Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2011-12-28 sprendimo Nr. T-306 „Dėl Priėmimo į Alytaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas tvarkos aprašo tvirtinimo“ pakeitimo“.

Švietimo įstatymo 29 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą tvarką nustato savininko teisės ir pareigas įgyvendinti institucija (dalyvių susirinkimas), vadovaudamasi švietimo ir mokslo ministro patvirtintais bendraisiais priėmimo kriterijais, o šio straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, kad į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą pirmumo teise privalo būti priimamas asmuo, gyvenantis mokyklos savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo) tai mokyklai priskirtoje aptarnavimo teritorijoje. Tėvų (globėjų, rūpintojų) ir vaiko pageidavimu vaikas gali būti priimtas į kitą bendrojo ugdymo mokyklą tuo atveju, jeigu joje yra laisvų vietų.

Aprašo 4 punkte nustatyta: „Aprašu siekiama užtikrinti mokymosi prieinamumą pagal bendrojo ugdymo programas *deklaravusiems gyvenamąją vietą* Alytaus miesto savivaldybės teritorijoje asmenims“. O tai neatitinka Švietimo įstatymo 29 straipsnio 2 dalies, įpareigojančios savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklos savininko teisės ir pareigas įgyvendinančią instituciją (dalyvių susirinkimą) nustatyti priėmimo į savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą tvarką, kuri turi būti taikoma visiems asmenims, pageidaujantiems mokytis Alytaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose, atsižvelgiant į Švietimo įstatymo 29 straipsnio 3 dalyje numatytą pirmumo teisę asmenims, gyvenantiems mokyklai priskirtoje aptarnavimo teritorijoje.

Aprašo 7.2 papunktyje nustatyta, kad į bendrąją bendrojo ugdymo mokyklą mokytis pagal vidurinio ugdymo programą pirmumo teise priimami asmenys, pageidaujantys tęsti mokymąsi pagal vidurinio ugdymo programą, baigę joje pagrindinio ugdymo programą. Jei norinčiųjų yra daugiau nei laisvų mokymosi vietų, pirmiausia priimamai asmenys, *deklaravę gyvenamąją vietą* Alytaus miesto savivaldybėje, atsižvelgiant į jų pageidavimą tęsti dalykų, dalykų modulių, kurių buvo

pradėję mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, mokymąsi pagal vidurinio ugdymo programą ir mokymosi pasiekimus <...>. Šio punkto nuostata, kad pirmiausia priimami asmenys, *deklaravę gyvenamąją vietą Alytaus miesto savivaldybėje, prieštarauja Švietimo įstatymo 29 straipsnio 3 daliai, kurioje pirmumo priėmimo teisė imperatyviai nustatyta asmenims, gyvenantiems mokyklos savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo) tai mokyklai priskirtoje aptarnavimo teritorijoje, tačiau nenustatyta, kad pirmenybė suteikiama asmenims šioje savivaldybėje (kurioje yra mokykla ir jai priskirta teritorija) deklaravusiems gyvenamąją vietą.*

Aprašo 4 punktas ir 7.2 papunktis prieštarauja Priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą, profesinio mokymo įstaigą bendrųjų kriterijų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2004-06-25 įsakymu Nr. ISAK-1019 „Dėl Priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą, profesinio mokymo įstaigą bendrųjų kriterijų sąrašo patvirtinimo“ 9.2 papunkčio nuostatai, kad į bendrąją bendrojo ugdymo mokyklą pirmumo teise priimami asmenys, pageidaujantys tęsti mokymąsi pagal vidurinio ugdymo programą, baigę joje pagrindinio ugdymo programą, o jei norinčiųjų yra daugiau nei laisvų mokymosi vietų, pirmiausia priimami asmenys, gyvenantys savivaldybės, kurioje yra mokykla, teritorijoje, atsižvelgiant į jų pageidavimą tęsti dalykų, dalykų mokulių, kurių buvo pradėję mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, mokymosi pagal vidurinio ugdymo programą ir mokymosi pasiekimus <...>, bei 9.6 papunkčio nuostatai, kad asmenys dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, priimami į arčiausiai *savo gyvenamosios vietos* esančias savivaldybių bendrąsias bendrojo ugdymo mokyklas.

Pažymėtina, kad Lietuvos vyriausias administracinis teismas 2015-09-11 nutartyje, priimtoje administracinėje byloje Nr. A-1235-146/2015, konstatavo, kad Švietimo įstatyme yra įtvirtinta teisė pasirinkti mokyklą numatant *pirmumo teisę* būti priimtiems asmenims, kurie gyvena pasirinktai mokyklai priskirtoje aptarnavimo teritorijoje, kitų ribojimų šiuo specialiuoju įstatymu nenustatyta.

Tvarkos aprašo 4 punktas, 7.2 papunktis taip pat pažeidžia asmenų, *gyvenančių* Alytaus miesto savivaldybės teritorijoje, kurie įtraukti į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą pagal Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 6 punktą. Šioje teisės normoje nustatyta, kad į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, jeigu jie nėra deklaravę gyvenamosios vietos, įtraukiami asmenys, kurie ne dėl nuo jų priklausančių priežasčių *negali deklaruoti savo gyvenamosios vietos toje savivaldybėje, kurioje gyvena*, ne ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui – pagal savivaldybę, kurios teritorijoje jie gyvena, kai deklaravimo įstaigai pateikia informaciją arba duomenis, pagrindžiančius jų ekonominius, socialinius ar asmeninius interesus toje savivaldybėje.

Iš Tvarkos aprašo 4 punkto ir 7.2 papunkčio turinio, darytina išvada, kad Alytaus miesto savivaldybės taryba, tvirtindama Aprašą, nesivadovavo Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, nors pagal šio įstatymo 47 straipsnio 4 dalies 6 punktą vietos savivaldos institucijos yra vienos iš vaiko teisių apsaugą užtikrinančių institucijų. Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad vaiko teisę į mokslą garantuoja Konstitucija, Švietimo įstatymas, kiti įstatymai ir teisės aktai, o šio straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad atsižvelgdami į vaiko amžių ir jo išsilavinimo lygį, tėvai ar kiti vaiko atstovai pagal įstatymą turi teisę parinkti švietimo įstaigą ir (ar) mokymosi formą. Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 4 straipsnio, kuriame nustatyti vaiko teisių ir laisvių apsaugos įgyvendinimo principai, 5 punkte nurodytas nediskriminavimo principas, reiškiantis, kad kiekvienas vaikas turi lygias su kitais vaikais teises ir negali būti diskriminuojamas dėl savo tėvų ar kitų jo atstovų pagal įstatymą lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, sveikatos būklės, religijos, etninės priklausomybės ar kitų aplinkybių.

Tvarkos aprašo 4 punktas, 7.2 papunktis taip pat prieštarauja:

1) Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punkte įtvirtintam vienam iš pagrindinių vietos savivaldos principų - savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo principui, kuris reiškia, kad savivaldybės institucijų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus;

2) Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintam vienam iš viešojo administravimo principų – įstatymo viršenybės, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais;

3) Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio, nustatančio teisėkūros principus, 2 dalies 7 punktui, kuriame nustatytas sistemiškumo principas, reiškiantis, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje, žemesnės teisinės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės teisinės galios teisės aktams.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad poįstatyminiu teisės aktu yra realizuojamos įstatymo normos, todėl poįstatyminiu teisės aktu negalima pakeisti įstatymo ir sukurti naujų bendro pobūdžio teisės normų, kurios konkuruotų su įstatymo normomis, nes taip būtų pažeista Konstitucijoje įtvirtinta įstatymų viršenybė poįstatyminių teisės aktų atžvilgiu (Konstitucinio Teismo 2002 m. rugpjūčio 21 d. nutarimas).

Vadovaudamasis išdėstytais motyvais ir Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, s i ū l a u:

1. Svarstyti artimiausiame Alytaus miesto savivaldybės tarybos posėdyje, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos, Priėmimo į Alytaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas tvarkos aprašo, patvirtinto Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2011-12-28 sprendimu Nr. T-306 „Dėl Priėmimo į Alytaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas tvarkos aprašo tvirtinimo“, (išdėstyto nauja redakcija Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2019 m. gruodžio 18 d. sprendimu Nr. T-404) 4 punkto ir 7.2 papunkčio pakeitimo klausimą.

2. Apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui per penkias darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Vyriausybės atstovas Vilniaus ir Alytaus apskrityse

Julius Arlauskas